

אתה לא לבד!

הרב **אפרים שרבני שליט"א**

התורה

מספרת על אחת המלחמות הקשות שהייתה בזמן משה רבינו. זו הייתה מלחמת עמלק. יהושע בן נון משרתו של משה יא להילחם, ומשה רבינו עמד והתפלל. והתורה מספרת "וַיְדִי מֹשֶׁה כְּבָדִים וַיִּקְחוּ אֶבֶן וַיִּשְׂמֹוּ תַחְתָּיו וַיִּשָּׁב עָלֶיהָ" - משה רבינו התעייף מלעמוד, ומיד הלכו להביא להביא לו כסא שיוכל לשבת עליו, אלא שבמקום כסא הביאו לו אבן.

וחז"ל בתלמוד מיד התעוררו בשאלה, האם זה כבודו של רבן של כל ישראל לשבת על אבן "וכי לא היה לו למשה כר או כסת לשבת עליה?". איזו בושה לתת לו לשבת על אבן. תחשבו שהבבא סאלי היה נכנס לבית הכנסת והיה מבקש לשבת, והיו מביאים לו כסא פלסטיק שבור, כמה שהיינו מתביישים!

כולכם כבר יודעים את התשובה. הם ביקשו להביא לו כסא של מלך, הוא זה שלא הסכים. הוא אמר להם, תביאו לי אבן, שיכאב לי הגב, תביאו לי אבן שיציק לי כשאני אשב "הואיל וחייילי ישראל בצער אף אני אהיה בצער". לא יקרה שחייילים לא יישנו ואני אשב רגל על רגל. אם אתה בצער, אם אתה מתגעגע לאמא, אם אתה לא ישן טוב, גם אני לא ישן טוב.

משה רבינו מלמד אותנו, חייל יקר, אתה לא לבד. אולי אני לא איתך שם במלחמה, אבל אני נלחם יחד איתך מכאן.

קוראים לזה לשאת בעול. מה זה לשאת בעול? במילים פשוטות זה אומר, לא לתת ליהודי לסבול לבד, לעשות משהו עם הסבל שלו. לא לשבת בשקט, לא להתעלם. ואם יש מישהו שבוחר להתעלם, חבל, מהרבה סיבות.

מישהו שאל אותי, מה אני יכול כבר לעשות? אמרתי לו מה שהיית עושה אם הבן שלך היה שם.

כולנו רואים אנשים שהקרובים שלהם בסכנה אילו קבלות מקבלים. הראו לי יהודי שאמא שלו הייתה בשבי בעזה, יהודי רחוק מתורה ומצוות בצורה לא רגילה. הוא קיבל עליו תפילין אם היא תחזור, והיא אכן חזרה. כמה היה מרגש לראות אותו מניח תפילין ומנשק אותם כמו אחד שחייב להם את החיים שלו. בשביל אמא עושים הכל.

מה שאנשים עושים למען הקרובים שלהם אנחנו יכולים לעשות עם החיילים.

נכון שהוא לא הבן שלנו, אבל הוא אח שלנו, וצריך לעשות משהו בשבילו. תקום רבע שעה קודם לבית הכנסת, או תשמור שלא לדבר דברי חול בבית הכנסת, רק בשבילו. ישאלו אותך מה קרה לך, נהפכת לרב גדול? תענה להם, אני לא רב גדול ולא שום דבר, יש חיילים שצריכים לחזור הביתה, זה המעט שאני יכול לעשות למענם.

סעודה שלישית בשבת למען עם ישראל. נכון זה קצת קשה

במיוחד עכשיו בחורף, שכולם שבעים מהסעודה של הבוקר, אבל זו סעודה שמי שנוהר בה יינצל מהמלחמה האחרונה. העיקר לא לשבת בשילוב ידיים.

אתם יודעים על דברים כאלו מה מקבלים? מי שיודע לסבול עם כולם למה זוכה? אמרו רבותינו "כל המצער עצמו עם הציבור זוכה ורואה בנחמת ציבור" - אתה כאבת, אתה דאגת, אתה בכית, אתה נשאר עד הסוף, לראות גם את התמונות היפות. אתה הרגשת את הצער של המלחמה, הקב"ה ישאיר אותך גם אחרי המלחמה.

כששומעים את המשפט "הותר לפרסום" אנחנו מבינים מה זה אומר? זה אומר שלפני שלוש שעות הייתה אמא, שכל היום הייתה במתח מתי הוא יתקשר מתי הוא יגיד "הכל בסדר אמא", ופתאום היא שומעת דפיקות בדלת, או רואה מהחלון רכב צבאי שיוצאים ממנו שלושה אנשים ומתקרבים לכיוון הבית שלה. מה קורה למסכנה הזאת באותן דקות, אני לא רוצה אפילו להמשיך לכתוב. ובכמה בתים כבר הסיפור הזה קרה בחודשיים האחרונים.

ואיך אפשר לא לעשות כלום חוץ מלהגיד כמה זה כואב. זה לא מספיק להגיד שזה כואב ולהמשיך בסדר היום. ראיתי מישהו לבוש בציצית, אני לא הייתי רגיל לראות אותו עם ציצית. אמרתי לו "כל הכבוד לך". הוא אמר לי "האמת, זה לא בשבילי זה בשביל החיילים, אם אפילו חייל אחד יחזור בגלל זה הביתה, אני לא מוריד את זה ממני יותר לעולם. אם על חתיכת בגד ילדים יראו את אבא שלהם אני אלבש גם שלוש אם צריך". אני מכבד את היהודי הזה כל כך. זה יהודי של כולם.

סיפר לי מישהו שאשתו התחילה להגיד קריאת שמע על המטה יחד עם הילדים שלה. דבר שהיא מעולם לא עשתה או הייתה רגילה בו. היא אומרת לילדים לפני כן תגידו שכל החיילים יחזרו הביתה בריאים ושלמים. כמה מחזק. אמא יקרה אני רק רוצה לומר לך, את אכפת לך על ילדים של אימהות אחרות, את תזכי לראות את הילדים שלך חיים לך תמיד.

תזכרו, חיילים חוזרים הביתה בגלל ציצית, חיילים חוזרים הביתה בגלל קריאת שמע. הייתי בסעודת הודיה, סיפר לי חייל שהוא הצליח לתפוס כמה שעות שינה עד שיקראו לו החברים שלו לפלוגה. כשנרדם הוא ראה את סבא שלו בחלום. הוא אמר לו "נכד יקר תשים ציצית היא תשמור עליך". הוא התעורר מקול הצפירות שצופרים לו מלמטה.

הוא אמר לעצמו מעולם לא חלמתי את סבא שלי, ומעולם הוא לא דיבר אתי על ציצית. עם כל הלחץ הוא חיפש ציצית עד שמצא. הוא ירד לחברים ביקש מחילה על העיכוב. הוא מספר, אני עם ציצית תחת הבגדים, אני בין הסמטאות, חבר שלי קורא לי, אני מסתובב אליו, בלוק נופל מגובה 4 קומות חצי מטר ממני. אם אני לא מסתובב לחבר שלי אני כבר לא הייתי המשך שיחת הרב בעמ' 3 <<

העלון מס' 487 • נא לא לקרוא בשעת התפילה

זמני השבת ירושלים

הדלקת נרות	16:39
לנהנים 40 דק'	16:19
יציאת השבת (ר"ת)	17:30
יציאת השבת	18:05

פרטים
בעמ' 4

מי יזכה ב-?

והבית בהיבנותו

הרב שמעון שורתי שליט"א

'הדימוי העצמי'

והבית היהודי

חלק א'

הבסיס והיסוד של נפש בריאה

'דימוי עצמי נמוך', 'הערכה עצמית נמוכה', 'חוסר ביטחון', 'רגשי נחיתות' – המילים הללו משקפות היטב את דורנו ואת המציאות בה אנו חיים. בכל פעם אני מופתע מחדש עד כמה אנשים שנראים כלפי חוץ בעלי בטחון עצמי וערך עצמי גבוה, אסרטיביים, נראים כמצליחנים מלידה. ורק כשנכנסים מעט פנימה נגלה שהם שבויים ואף יותר מאנשים אחרים, ברשת הדימוי העצמי הנמוך. וחז"ל כבר הרגישו בתופעה זו, בה האדם מנסה להבליט דווקא את מה שאין בו, באמרם: "אסתירא בלגינא קיש קיש קריא" (ב"מ פה:). ובתרגום חופשי, אומרים חז"ל, שהרוצה לבדוק קופת צדקה האם מלאה או ריקה, פשוט ישלשל לתוכה מטבע, אם יהיה הרבה רעש זה אומר שהיא ריקה, אם יהיה רעש מעומעם, זה אומר שהיא מלאה. כך טבעם של בני האדם, המלאים שבהם, אותם עם היסודות החזקים, לא 'עושים רעשי', ואילו הריקים מנסים להראות ולהבליט את מה שאין בהם, וכן כתב הגר"א דסלר (מכתב מאליהו ה' עמ"כ 33) שהאדם הנחות יותר רוצה ל'הראות עצמו' כדי לכסות על נחיתותו.

וחשבנו לנכון לגעת בעניין דווקא במדור זה, שמלבד החשיבות שלו לכשעצמו, עם הזמן ראינו עד כמה הוא משפיע ומהווה גורם חשוב בבית היהודי, ויכול להפריע תדיר לשלום הבית ואין זה עוד תחום, וזה הוא **הבסיס של נפש בריאה!** וכמו שכבר אמרנו פעמים רבות, גם כאן התורה הקדושה לא משאירה אותנו לבד ויש לה הרבה מה לומר...

בלשון רבותינו המושגים הנ"ל כולם מגיעים משורש אחד, הוא נקרא 'שפלות'. שפלות היא תכונה ומדה בנפש שאם משתמשים בה לטוב אין כמותה בעולם (דהיינו ענוה) אבל אם משתמשים בצורה מוטעית, אין גרועה ממנה. **רבנו בחיי** (חובת הלבבות, כניעה ו, א-ב) כותב שאותם שאינם מכירים מעלותיהם "מפני מעוט ידיעתם וחולשת הכרתם את נפשם וערכיהם, ביתרון חכמה ויקרת נפש... זו מהמידות המגוננות!" – אדם שאינו מכיר את ערכו, אין זו מעלה ולא ענוה, הענוה האמתית "תהיה אחר רוממות הנפש והתנשאה מעל הבהמות ומעל בני האדם הפחותים". וכמה נפלא הגדיר זאת אותו חכם באמרו: "יש שפלות אלוקית ויש שפלות בהמית. השפלות האלוקית שהאדם מכיר שפלותו ביחס לבוראו, אך שפלות בהמית כשהאדם רואה את עצמו שפל ביחס לעצמו."

סדר במושגים

קודם שנראה היכן הדברים באים לידי ביטוי בתוך ביתנו, נעשה קצת סדר במושגים **דימוי העצמי**: הוא שכלול של מחשבות ורגשות, מדות וכישורים שהאדם מייחס לעצמו, וכיצד מגדיר את עצמו בתור בן אדם. **הערכה עצמית**: כמה אני שווה בעיני עצמי וכמה אני שווה בעיני הסביבה, ואם נדייק יותר, ננסח את זה אחרת - כמה אני **חושב** שאני שווה, וכמה אני **חושב** שאחרים חושבים שאני שווה (שברוב ככל הפעמים יש פער גדול בין השווי האמתי לבין מה שחושב או שחושב שחושבים עליו שהוא שווה). **רגשי נחיתות**: כשמים כן הם, 'רגשי' דהיינו שכך האדם מרגיש אך ברוב המקרים זה רחוק מהאמת. "אני לא יוצלח", "הוא לא באמת מחמיא לי... זה סתם מאולץ", "אין בי כמעט שום דבר טוב...", "אני ראויה לבעל הזה..." בעל הרגשי נחיתות נוטה לפרש מצבים, מעשים,

דיבורים, בצורה שלילית לרעתו ונגדו. **בטחון עצמי**: הרבי מקוצק היה אומר: "אם אני זה אני ואתה זה אתה ואתה, ואתה זה אתה כי אני זה אני, אז אני לא אני ואתה לא אתה! אבל אם אני זה אני, כי אני זה אני, ואתה זה אתה כי אתה זה אתה, אז אני זה אני ואתה זה אתה!" – זה רק נראה מסובך, תקראו את זה לאט יותר. והפירוש בזה הוא להיות בטוח להיות מה שהוא ומי שהוא, ולפעול במה שמאמין בו באמת, ללכת אחר האמת שלו מבלי לחשוש, על אף שאחרים דוגלים בשיטה אחרת. ובא לידי ביטוי באומץ להביע את דעתנו בכל נושא, לשאול ולברר את מה שאינו מובן לנו, לדרוש את המגיע לנו, ולקבוע לעצמנו בעצמנו את סדר העדיפויות שלנו, וכל זה מבלי להרגיש שאנחנו פחותים ונחותים מאחרים. ואין הכוונה להיות בטוח שאני תמיד צודק, ותמיד מה שאני עושה הוא הכי טוב, כמו כן אין הכוונה שאני בטוח וסומך על עצמי בכל דבר, שזה לא בטחון זו שטות ומושגים אלו רחוקים מהיהדות. וכמובן שהאמת שלנו צריכה להיות תואמת לדעת ורוח התורה, כי זו האמת היחידה והמבוססת ביותר בכל נושא בחיים.

גם דובים מפחדים!?

כדי להמחיש עד כמה עבודה זו משפיעה על החיים, בעלי המוסר מספרים על אותו מלך רשע שכעס על אחד מעבדיו היהודים, והחליט להענישו עונש חמור. מלך רשע אך מקורי, החליט שבמסיבה הבאה למול קהל עם ועדה, יילחם העבד בדוב גדול ואימתני, כאשר מחופש אף הוא בתחפושת של דוב. התאריך הגיע, פחד עז ומשתק הרגיש היהודי בבואו אל האולם הגדול, וכבר כמעט וחש את אותו דוב קורעו לגזרים לעיני כולם. ה'ההופעה' התחילה, היהודי המפוחד חשב אולי להראות קצת אומץ מי יודע אולי יירתע מעט הדוב, לקח צעד קדימה ואף הדוב לוקח צעד קדימה, עוד צעד וגם הדוב, ועם הצעדים דמיקות הלב תופסות תאוצה, השתתק ונפלטה מפיו קריאת 'שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד', ופתאום שומע 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'. התברר שלא רק הוא היה מחופש אלא היה עוד מי שקיבל עונש זהה לשלו.

משל עמוק ומלא במוסר השכל, א. בדורנו כולם מחופשים, כולם מצולמים מחייכים, כולם כלפי חוץ נראים האנשים המאושרים בעולם. אך אף אחד אינו יודע מה קורה בפנים! כמה פעמים שמעתי את המשפט: "מי שרואה אותנו בטוח שאנחנו הזוג הכי מאושר בעולם... אבל..." וכאן מגיע 'אבל' גדול ועצוב. ב. מוסר השכל, נוסף, הוא שרואים מכאן שהכל בראש! פעמים רבות איך שאדם מסתכל על עצמו ואיך שאדם מסתכל על הזולת, שונה מאד מהמציאות. ג. רואים פעמים איך האדם מסתובב בעולם ופעמים הוא כל כך מפוחד, הוא רואה את האנשים כ'דובים' גדולים, אבל האמת היא, שבני האדם דומים מאד, בחולשות, בפחדים, במחשבות וברגשות, מי יותר ומי פחות, לכל אחד מאתנו יש את עבודתו בתחום זה וכמו שנראה.

הדימוי העצמי משפיע על הרחנאות, על הגשמיות, על אושרו, על הצלחותיו, על דרך מחשבתו, רגשותיו, החלטותיו ופעולותיו, החל מהקטנות והיום-יומיות ועד הגדולות והמהותיות ביותר! והמחקרים והמציאות מראים שבעיות פסיכולוגיות ורגשיות רבות נובעות מבעיות בדימוי העצמי. ומאידך אינו שונה משום מדה אחרת שעם עבודה עקבית ונכונה אפשר לנצח! ואותם שהגיעו לאיזון הנכון בתחום זה, אין ספק שחיייהם השתנו מן הקצה לקצה. ולאחר הקדמה ארוכה זו בע"ה בשבוע הבא נראה את הדברים בתוך ביתנו.

לבית אורי, ארזון לרבי!

מפני חיים
לזיכוי הרבים!

דיסק סידרת
חינוך ילדים

של הרב **אפרים שרבי** שליט"א

להזמנות: 055-6777644

"איזה כיף זה
בית עם משמעת!"

לשמוע
ולהבין!

ט"ו

שמרגיש גלות הנפש ומתחיל למאוס בגלות הנפש, מלהיות שקוע במצרים דהיינו בענייני עולם הזה, ואזי יתקיים "וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם" (תפארת למשה).

על יהודים כאלו עומד העולם...

"וַיִּצְרְפוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֶבֶדָה". הבעל שם טוב אמר, כי יהודי פשוט שעוסק מן הבוקר עד הערב ביגיעת כפיים - נושא ונותן באמונה - והוא נאנח מן העבודה שאינו יכול לשבת יומם וליילה ולעסוק בתורה ובמצוות - על אלו יהודים פשוטים עומד העולם. (סיפורי חסידים).

מתנה למשיח

רבי משה לייב מסאסוב היה מלמד זכות על כל אדם, והיה אוהב ישראל גדול. וכאשר שאלוהו איך הגיע לידי מידה זו? הראה להם קערה של מים ואמר: קערה זו מילאתי בדמעות כדי שאבוא לידי מידה זו. מספרים עליו, כי לפני קידוש של שבת היה תמיד מלמד זכות במחשבתו על כל ישראל. ועד שלא מצא זכות עליהם לא עשה קידוש. פעם אחת לפני קידוש הופיע בבית מדרשו ועל יד שלחנו, יהודי חילוני לא דתי שגילח זקנו לאחר כניסת השבת. הצדיק עצם את עיניו זמן רב, חשב וחשב ולבסוף התחיל לקדש. בתוך הסעודה לאחר שהיהודי המודרני הזה הלך לו. שאלוהו חסידיו מה זכות היה יכול למצוא על היהודי הזה? השיב הצדיק: הנה אמרו חז"ל כשיבוא משיח אז יביא כל גוי למשיח במתנה יהודי אחד, ויאמר גם זה יהודי, וזה שכתוב "יְבִילֵנוּ שֵׁי לְמוֹרָא".

נשאלת השאלה האם דברי הגמרא הזאת עלי? זה לא יתכן, כי בוודאי שלא יהיה צורך שיביאו אותי למשיח, כי אני אלך בעצמי בשמחה רבה. או האם צריכים את החסידים שלי שיביאו אותם הגוים בכוח למשיח? בודאי שלא. אלא הגמרא מתכוונת על איש לא דתי כזה, אשר אין לו פנים כיהודי, ואז יבוא הגוי וימשוך אותו ויאמר: הלא גם אתה הנך יהודי, בוא עמי למשיח. ובכל זאת קורא לו הגמרא "שֵׁי" היינו מתנה, הרי נמצא שגם יהודי הזה חשוב הוא. על זה חשבתי ויכולתי לעשות קידוש. (סיפורי צדיקים).

איך יוצאים מהגלות?

פרשה זו מתחילה בהבטחה שהקב"ה מבטיח לכלל ישראל שיגאלם, כדכתיב "לָכֵן אֶמְרָ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה' וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם" ופרשה זו היא הבטחה גם על גלות הזה האחרון שנצא ממנו בקרוב, מתחת סבלות מצרים של כל אחד ואחד, וזוכה גם ל"וְלִקְחֶתִי אֶתְכֶם לִי לְעָם".

ואף שיש לנו הבטחות אלו מכל מקום צריכים לזה גם האתערותא דלתתא שהיא העבודה של כל אחד, וכמו שכתב החידושי הרי"ם על הפסוק "וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם" שהתחלת הגאולה היא כשישראל ממאסים את הגלות, שכל זמן שיהודי יכול לסבול את הגלות, דהיינו שאינו מרגיש שחסר לו במה שהוא שקוע בגלות והכל נוח לו, אי אפשר להגאולה שתבוא, וזהו "וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם" - שאוציא מכם את הרצון לסבול את מצרים, ואמאס בעיניכם את הגלות שלא תוכלו עוד לסבול אותה, ואז מתחיל הגאולה, כי מקודם זה אין שייך להתחיל את הגאולה.

וכעין זה אמר ר' מרדכי שלמה מבאיאן על פסוק הנ"ל: "שהגלות הכי קשה היא כאשר אין מרגישין שנמצאים בגלות, ואין מרגישין שעבוד הנפש, וגם יכולים לסבול מצרים ומעשה מצרים, זוהי הגלות הכי קשה". ר' יעקב שמשון משפיטיבקה היה אומר: "שקל יותר להוציא את היהודים מתוך הגלות מאשר להוציא את הגלות מתוך היהודים", והיינו כהנ"ל שמקודם צריך יהודי לידע שמצבו הוא מצב של גלות, דהיינו שהוא שקוע בענין מעשה מצרים ענייני עולם הזה, ולידע ולהרגיש שרוצה לצאת משעבוד הנפש הזה ורק אז מתחיל הגאולה. ולכן גם בגלות הזה עבודת האדם לקרב הגאולה השלימה, היא על ידי

המשך שיחת הרב

אי אפשר להיות שבע כשיש כל כך רעבים בחוץ. אי אפשר להנות מרגעים שלאחרים לקחו אותם.

כך סיפרו על החפץ חיים, שבאחד הלילות התעוררה אשתו משנתה ולתדהמתה המרובה היא הבחינה כי בעלה איננו במיטתו, מיד היא נחפזה לחפשו ומצאה אותו כשהוא ישן על גבי ספסל ויש תבן תחת מראשותיו. מבהיל לראות איש זקן בגיל שלו על ספסל ותבן. לשאלתה על שום מה עזב את מיטתו? השיב לה "בנינו הצעירים קר להם שם במלחמה, הם לא יודעים אם הם יחיו עוד כמה דקות, ואת רוצה שאני אתכסה בשמיכה?!" נכון שלפעמים צריך קצת להתרענן מהתקופה, בטח שמותר, לא רוצים להפוך אף אחד חלילה לחולה נפש, אך מצד שני גם לא להפוך את הימים האלה לימים רגילים ושמיחים.

היה כאן אצלנו בחור, שנקלע לבעיה לא קלה. כל החברים כאן אכלו במשך תקופה לחם ומים וישנו על הריצפה בשביל להשתתף אתו ולזכות לראות בישועתו. אמרתי להם על דברים כאלו ואהבה כזאת תבוא ישועה גדולה לעולם. וכך היה, הוא בסוף זכה לישועה שהוא כל כך חיכה וציפה לה. הוספתי ואמרתי להם "דעו לכם, אתם שכבתם על הריצפה בשבילו, אתם לא תצטרכו לישון על הריצפה על דברים אחרים".

"כל המצער עצמו עם הציבור זוכה ורואה בנחמת ציבור".

לבת אלון צ'ם לרא! אברים לבני!

בין החיים. התחלתי לנשק את הציצית ולהגיד סבא תודה סבא תודה. אפשר כל כך לעזור להם, כל אחד עם דבר קטן שיקבל על עצמו. אסור לנו לעמוד ולא לעשות כלום.

בבקשה ממכם, אל תתרגלו למצב, בבקשה ממכם אסור לנו לחזור לסדר היום. אי אפשר לחייך כמה שרוצים. צריך למדוד את החיוכים. יש פה חצי מדינה סובלת. אין לך כמעט מישוה שאין לו איזה אח, בן, או אחיין שנמצא שם בתופת הזו.

כך כותב רבינו המאירי, אחד מרבותינו הראשונים שבשנים של רעב ראוי לו לאדם שלא ישביע עצמו - אם יש רעב במדינה ואתה יש לך אוכל, אל תאכל ותשבע, תלך לישון קצת רעב, בכדי שלא תשכח את הרעב שבבית חבירך. אדם אסור לו להיות שבע כשיש רעבים בחוץ.

אי אפשר לשכוח את מה שסיפרו על גדול הדור בדור שעבר ר' איסר זלמן מלצר זצ"ל, שכשבא הנכד שלו ביום חופתו לקבל ברכה מסבא, באותו רגע מרגש הוא בירך אותו יחד עם הכלה, אך לא ליווה אותו בדרך החוצה.

"למה אתה לא מלווה אותם?" שאלה הרבנית. "זה כל כך חשוב לחתן ולכלה". זו הייתה תקופה אחרי השואה. אמר לה הרב "ניזכרתי שיש כל כך הרבה אימהות שכבר לא מלוות את הילדים שלהם, אני יכול להרשות לעצמי ללוות את הנכד שלי, שהם אין להם כבר את מי ללוות".

הפעם, זה כבר

ה- הגענו להיכל!

◀ שרק אחד זוכה לבנות!

"באחת השיחות עם הקבלן הרב אמר לו בהתרגשות: **ההיכל הזה הוא הלב שלי...**"

חייגו אלינו יעקב בן ישי
055-6685981 | 050-4119309

הלכות אקטואליות

אכילה בשר וחלב על שולחן

אחד חלק א (סימן פח)

האם מותר להניח מאכל חלבי על שולחן שאוכל בו עתה בשר? ומה הדין להניח כן על השיש או שולחן שאינו מיועד לאכילה?

א. הנחת בשר על שולחן שאוכל בו מאכל חלבי: מבואר בשולחן ערוך (יורי"ד פח' סע"א), שגזרו חכמים (משנה חולין קג.), שכאשר מיסב אדם על שולחן ואוכל גבינה או מאכל חלבי אחר, לא יהיה מונח על השולחן בשר, מחשש שמא תוך כדי האכילה ישכח ויאכל גם מהבשר שלפניו יחד עם הגבינה, ואפילו בשר עוף אסור שיהיה על השולחן. וכן להפך, שאוכל בשר לא יהיה על השולחן מאכל חלבי.

ואפילו אם המאכל בתוך שקית או בתוך קופסא או בקבוק סגור (כ"כ הרב ילקוט יוסף איסור והיתר ח"ג עמ' שמ"ו. ודלא כהרב בדי השלחן בבאורים סוד"ה על שהסתפק בזה. ע"ש). ולכן, פעמים מצוי, שאחד מבני המשפחה אוכל ומונחות שקיות עם מצרכים על השולחן, יש להזהר באופן שהוא אוכל בשר ויש בשקיות גבינות, וכל כיוצא בזה. אמנם אם יש באחת השקיות בשר קפוא שאינו ראוי לאכילה ואין דרך לאכלו כך מחמת שמחוסר בישול, מותר לאכול מאכלי חלב על שולחן זה שאין חשש שיאכל אותם ביחד (ילקו"י שמא ובדי השולחן שלט), וכ"כ בעצי העולה סי' פח אות א).

האם מועיל היכר באדם אחד: ועוד יש לדעת שכתבו הפוסקים, שאע"פ שבסמוך לגבי שני אנשים יתבאר שאם מניח דבר להיכר (ראה בהמשך בחילוקי הדינים בזה) מועיל הדבר, מכל מקום

בזה שאוכל לבדו לא מועיל היכר, שחוששין שיוציא ההיכר, מה שאין כן כששניים אוכלים אם יבוא להוציאו חברו יזכיר לו (כ"כ בקהל יהודה הוי"ד בכ"כ החיים (שם אות יג), וכן הביא בילקו"י שם עמ' שמא בשם הדרכו"ת (ז), שהביא בשם כמה אחריו. וכ"כ ההפלאה ועוד. ע"ש. ודלא כהחכמת אדם כלל מ' אות י"א). אמנם אם בנוסף להיכר יבקש מאדם חיזוני שיזכיר לו, כתב הרב 'זבחי צדק' (אות י"א) שמוותר. וכן פסק מו"ר הראשון לציון בעל ה'ילקוט יוסף' שליט"א (עמ' שמא').

הנחה על שיש או שולחן שאינו מיועד לאכול עליו, הנחת מאכל בשרי ליד מאכל חלבי במקרה: עוד מבואר

שם בשולחן ערוך: "בשלחן שסודר (= מכין ומסדר) עליו התבשיל, מותר ליתן זה בצד זה" – דהיינו, אף על פי שאין להעלות על שולחן שאוכל בו מאכלי בשר ומאכלי חלב, מכל מקום במקום שאין אוכלים עליו, כגון שמניח על השיש, מותר, שלא חששו אלא בשעת אכילה (הר"ן חולין דף לו ע"א. והרא"ה חולין דף ק"ד ע"ב. וכענין זה כתבו רש"י שם ד"ה בשלחן. ורבנו יונתן מלוניל שם. והמאירי שם ד"ה באיזה שלחן, שהשלחן שאוכלים עליו היד ממשמשת. ובא"ח כתב, משום דלשעה מועטת לא חששו).

מצד הדין מותר להניח בשר וחלב במקרה זה ליד זה באופן שלא יפלו אחד על השני, ומכל מקום לכתחלה ראוי לזהר בזה, ולכן בדיעבד אם הניח אחד על השני אינו אוסר, שאין חוששין שמא נפל מאחד לשני. ואף שלדעת מרן יש להקל בזה גם אם המצרכים מגולים, אולם נכון ועדיף יותר לכסות אחד מהם (ילקו"י שכ"ט).

המשך בשבוע הבא. להערות והארות שמעון שורתי 055-6700235

